

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 89. Quid præterea notandum sit circa permanentiam Christi in
Eucharistia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

num, similis substantiæ ei, in quo facta est consecratio, species priores manent consecratæ; non item posteriores adjunctæ.

A D D E N D A.

479. Q. 89. Quid præterea notandum sit circa permanentiam Christi in Eucharistia. R. seqq.

§. 1. Quamvis materia ita minuta, ut nullo sensu sit perceptibilis, consecrari non possit, uti tenet communis cum *Aversæ* q. 2. f. 2. §. Tertiò, tamen si materia consecrata postea ita divideretur, ut tandem fieret insensibilis, adhuc retentura esset Corpus & Sanguinem Christi, uti habet communior cum *Suav.* d. 43. f. 8. *Arr.* d. 30. n. 21. *Lugæ* d. 4. à n. 108. *Avers.* §. Sed &c. *Disast.* d. 2. n. 237. *Platel.* n. 322. contra *Maj.* *Vasq.* *Mervat.* *Amic.* d. 16. n. 138. *Castrop.* p. 6. n. 6., nam sicuti plus requiritur ad rem primò ponendam quàm ad conservandam, ita plus requiritur, ad consecrationem acquirendam, quàm ad conservandam, unde si gutta vini consecrata infundatur mari, non ideo Christus desinet esse præsens. Possetque talis particula adhuc dici Sacramentum, quia maneret secundum se sensibilis saltem per Dei potentiam, vel ut conjuncta aliis; sicuti tenuissimi pulvisculi, quamvis soli videri non possint, tamen videri possunt ut conjuncti aliis. Addit *Arr.* n. 25. non esse absolute necessarium, ut Sacramentum etiam in facto esse physice permaneat cum sensibilitate, sicuti non est necessarium, ut physice permaneat in ratione ceremoniæ sacræ.

§. 2. Christus manet præsens, 1. Si hostia una
 consecrata permisceatur planè indiscernibiliter
 aliis non consecratis, aut cum aliis quibuscum-
 que rebus, dummodo species panis non cor-
 rumpantur. 2. Si species vini consecrati misce-
 antur cum simili vino aut cum alio liquore, qui
 non haberet vim expellendi formam vini, si ad-
 esset, *Suar. d. 57. sect. 4. Aversa q. 5. l. 6.*; ac ma-
 nifestè colligitur ex *Cap. Marthæ. De celebr.*
Miss. Nec vinum profanum fiet consecratum per
 contactum vini consecrati, uti ex *Inn. III. docet*
S. Thom. q. 77. a. 3. ad 3., *Suar. concl. 2. & com-*
munis cum Dicast. d. 2. n. 133., quia verba non
 ceciderunt super illud, nec hæ species habent
 vim alias consecrandi. *Nec obstat* 1., quòd in li-
 bro, cui titulus, *Ordo Romanus*, sic dicatur, vi-
 num non consecratum, sed Sanguine Domini
 commistum, sanctificatur per omnem modum,
nam non est sensus, quòd consecratur, sed quòd
contactu reddatur venerandum, uti rectè Dicast.
d. 7 n. 133. *Nec obstat* 2., quòd aqua non bene-
 dicta affusa benedictæ tota reddatur benedicta,
nam disparitas est, quòd benedictio aquæ sit for-
ma extrinseca proveniens à voluntate Ecclesiæ
extendente benedictionem ad partes etiam po-
stea admixtas, sicuti Ecclesiæ etiam vult benedi-
ctionem olei non consecrati fieri per admixtio-
nem cum consecrato, uti habetur Cap. Quòd in
dubis. 3. De Consecr. Eccl. vel Altar., quæ ali-
quid non est pro consecratione vini speciebus
sacris infusi.

§. 3. Etiam manet præsens Christus, 1. licet
 sacræ species incidant in sordes, aut sumantur à
 bestia, uti habet communissima contra *S. Bonav.*

Magistrum & alios apud Aversam f. 9. §. Secundo, nam Greg. XI., cuius diploma ad longum refert Bosco f. 6. n. 78., sub excommunicatione prohibet opiniones illas publicè doceri: & patet ex praxi Ecclesiæ, quæ species sic repertas mundat, exponitque adorationi. 2. Etiam quando species sumuntur à peccatore, uti certum videtur contra Glossam, cuius opinio prohibetur ab eodem Gregorio, & convincitur falsitatis à S. Th. q. 80. a. 3., videtur enim esse contra verba Scripturæ dicentis Corpus Christi manducari etiam indignè: Et Confirmatur, quia Ecclesia Cap. Siper. 28. de Consecr. dist. 2. imponit poenam illi, qui propter ebrietatem evomuerit Eucharistiam, ergo supponit Eucharistiam fuisse in stomacho ebrii. 3. Quamvis hostia dentibus comminuetur, uti habet idem Greg., nam non ideo recedet Christus, quasi patiatur, cum non tantum ut habens dotes gloriæ, sed etiam prout hic existens sine extensione, sit impassibilis.

474. §. 4. Christus definit esse præsens 1. Si guttula vini consecrati injiciatur alteri liquori, supposito, quoddam hic liquor corrumpat species vini. 2. Si guttula vini consecrati injiciatur alteri vino non consecrato, sed potentiori, supposito, quoddam hoc potentius vinum ita alteret species consecratas, ut si adesset forma prioris vini consecrati, hæc converteretur in formam huius potentioris vini. 3. Si guttula vini consecrati injiciatur in potentius vinum consecratum, supposito, quoddam vinum potentius convertat in se vinum impotentius, ita Suar. Arr. d. 39. f. 2. Dicast. d. 7. n. 135. Bernal d. 38. à n. 55. Contra Lugo d. 10. à n. 44. Ratio est, quia tum species vini potentioris

tioris ita corrumpent species vini minús potentis, ut substantia huius vini non manisset, si adfuisset, ergo Christus, qui determinatè huic vino successerat, desinet esse sub his speciebus vini impotentioris, & manebit tantum sub speciebus vini potentioris. Nec obstat, quòd saepe mutantur accidentia, v.g. frigus aut calor, sub quibus erat facta consecratio, & tamen Christus maneat præsens, nam hoc non obstante manisset eadem numero forma vini, quæ per consecrationem ejecta est, ergo etiam manebit Christus. Dixi semper, supposito, an enim hoc fiat vel non, pertinet ad physicam, in qua aliqui affirmant, alii negant, & perinde est, quid quis sentiat; in praxi tamen, ubi dubium est, an species corrumpantur necne, procedendum est, ac si non corrumpantur, ne Sacramentum, si fortè permaneat, exponatur periculo irreverentiæ; unde dicendum est cum Rich. Suar. Con. Tamm. Bernal n. 61. Dicast. n. 138. Avers. q. 5. s. 6. in fine, contra Palud. Sot. Henriq. Sa, Vivald., si particula vini consecrati immissa esset in dolium non consecrati, hoc vinum non esse habendum veluti profanum, sed asservandum ad usus sacros, quamvis enim Lugo n. 52. dicat esse hoc durum, ratio tamen est, quia hoc videtur exigere reverentia erga species consecratas, quæ non essent discernibiles à non consecratis.

§. 5. Si speciebus constanter disparentibus 475.
appareat caro vel puer loco Eucharistiæ, censendum est, quòd Christus desierit ibi esse præsens, & hoc, quod apparet, sit tantum signum vel imago Christi, hinc debet Sacerdos consecrare novam hostiam, ut compleat Sacrificium.

Econ.

Econtrà si species tantum ad tempus occultentur, censendum est Christum mansisse sub illis presentem. Videri possunt *S. Th.* q. 78. a. 8. *Suar.* d. 55. *Dicaft.* d. 6. dub. 6. & 7. *Pasq.* q. 302. & 303.

476. §. 6. Valde incertum est, quanto tempore Christus maneat præsens in stomacho nostro, quia incertum est, intra quod tempus species corrumpantur. Peritissimus medicus apud *Lugo* n. 54. putavit in laico corrumpi intra minutum, id est, sexagesimam partem horæ; in Sacerdote autem intra medium quadrantem: quod utrumque approbat *Bernal* n. 63. Et quamvis *Fromond.* apud *Bosco* n. 115. requirat pro Sacerdote mediam horam, tamen *Lugo* dicit cum fore extra omne dubium & periculum, si species in stomacho habuerit per quadrantem: imò *Arr.* d. 39. n. 25. putat in laico corrumpi intra 5. Pater & Ave, ita ut nullus scrupulus amplius possit restare; in Sacerdote autem vix esse dubitandum, quin corruptæ sint, postquam absolvit Missam, & vestes sacras exuit. Alii cum *Plempio* medico & *Tamb.* de Commun. c. 3. §. 4. melius dicunt, attendendum esse ad varias dispositiones stomachi, qui enim calidum habent, citius concoquunt; è contrà, qui frigidum & pituitosum, tardius, maxime si ægroti sint; hinc suadent omnes, ut intra horam abstinatur à vomitu, nam non semel docuit experientia, inquit *Bosco* n. 116., species Sacramentales non immutatas post horam à Communionis fuisse rejectas, saltem ab infirmis; immutari autem regulariter in omnibus saltem intra horam, docent omnes cum *J. Sanchez.* d. 38. n. 2., & credo in quibuscunque sanis hominibus immutari saltem intra quadrantem, unde
exem-

exemplum de B. Rosa, apud quam sacra species in stomacho non immutatae manserunt ad 7. vel 8. horas, adscribendum est miraculo, inquit Gob. t. 4. n. 162.

§. 7. Quandonam censeatur esse sumptio 477.
sive manducatio, & consequenter quandonam hoc Sacramentum incipiat causare gratiam, dixi n. 415. Fatendum tamen est sententiam, quam hic tenet Busenb., nempe tum esse sumptionem, quando fit trajectio ex ore versus stomachum, etiam esse probabilem. Denique si Eucharistia suscepta sit cum obice, & obex removeatur, antequam Christus desinat esse praesens, dixi n. 200. cum probabiliore, quod Eucharistia reviviscat ad causandam gratiam.

C A P U T II.

De causis & subjecto Eucharistiae.

D U B I U M I.

De Causis.

A Go hic tantum de efficiente, id est, Mini- 478.
stro: in quo quid requiratur ad confectio-
nem validam, constat tum ex dictis de Sacram. in
genere, tum ex superioris capituli Dubio V. Quid
ad licitam requiratur, patebit ex sequenti du-
bio, de subjecto suscipiente Eucharistiam: quia om-
nes dispositiones, quae ad dignè suscipiendam
sunt necessariae, requiruntur etiam ad licitam
confectionem, cum conficiens necessario susci-
pere debeat. Hic ergo tantum quaeritur, 1. Cu-
jus sit dispensare Eucharistiam. 2. Quid ex
parte